

Factsheet Groeiagenda Drechtsteden 2030

Waarom is de Groeiagenda 2030 ontstaan?

"De sociaaleconomische ontwikkeling van de Drechtsteden blijft achter. Dit wordt veroorzaakt door een negatieve ontwikkelingspiraal in het gebied: de bevolkingsgroei van de Drechtsteden gaat structureel minder hard in vergelijking met andere randstadregio's. Ook is de gemiddelde sociaaleconomische status van de inwoners lager dan die van de inwoners van de overige randstadregio's en is het arbeidsaanbod gemiddeld van een lager opleidingsniveau. Vooral aanbod voor middelbaar opleidingsniveau ontbreekt. Daardoor zijn er relatief veel hoger opgeleiden die onder hun niveau werken en is de regio als woongebied beperkt aantrekkelijk voor deze doelgroep. Dit alles leidt tot disbalans in de bevolkingssamenstelling (te veel lager opgeleiden), de werkgelegenheid (te weinig hooggeschoolde banen) en de woningmarkt (te weinig hoog segment), in vergelijking met andere randstadregio's. Dat leidt op zijn beurt weer tot het onder druk staan van de toekomst van grootstedelijke voorzieningen en de leefbaarheid in de gehele regio" (Deetman, 19 december 2018).

De regio kan het beste uit zichzelf halen door een samenhangende ontwikkelingsstrategie, zoals die in de Groeiagenda afgelopen jaren is uitgewerkt in concrete ontwikkelprogramma's op Wonen, Werken, Bereikbaarheid en Energie. Ook de komende jaren blijft van belang dat de gemeenten in de Drechtsteden samenwerken aan de brede welvaart in onze regio. Samen optrekken is nodig richting hogere overheden en ook in de samenwerking met maatschappelijke partners. Brede welvaart omvat overigens meer dan alleen het bruto regionaal product, het gaat juist ook over de kwaliteit van leven in ons gebied. Meervoudig lokaal zetten we daarom samen in op een slimmere economie, die bijdraagt aan goede bereikbaarheid, fijn wonen en een duurzame leefomgeving. Met ondersteuning van communicatie, marketing en public affairs wordt verbinding, versnelling en financiële ondersteuning beoogd om de ambities binnen de Groeiagenda 2030 te realiseren. Zo gaan de Drechtsteden slim samen vooruit.

Dordrecht

Hoe is de Groeiagenda 2030 georganiseerd?

Het nieuwe bestuursmodel van de Drechtsteden is parallel ontwikkeld aan de Groeiagenda 2030. In de huidige situatie zijn de regionale bestuurlijk trekkers verantwoordelijk voor het organiseren en monitoren. Afstemming vindt plaats in de bestuurlijke werkgroepen, waarin de gemeenten worden vertegenwoordigd door de zeven lokale portefeuillehouders. De lokale portefeuillehouders, colleges en raden zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de opgaven en projecten.

Nadat vanaf september 2019 de werkwijze 'volgens Deetman' met Bestuurlijke Werkgroepen voor de vier opgaven van Groeiagenda in gang is gezet, stond 2020 in het teken van verdere uitvoering van de ambities en het opbouwen van de coördinerende organisatie in Dordrecht. Per 1 januari 2020 zijn de medewerkers vanuit Bureau Drechtsteden in dienst gekomen bij de gemeente Dordrecht. Ook is in 2020 de 'Uitwerkingsovereenkomst Samenwerking Ruimtelijke Economie' door de zeven gemeenten gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt rondom de uitvoering van de Groeiagenda en zijn de budgetten vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden per 1 december 2020 overgeheveld naar de gemeente Dordrecht.

Wat doen we regionaal?

Met een gezamenlijke inzet in de Groeiagenda, bouwen we als Drechtsteden-gemeenten samen aan een vitaal en aantrekkelijk gebied voor onze (nieuwe) inwoners en ondernemers. Regionaal agenderen, monitoren en organiseren versus (meervoudig) lokaal uitvoeren, is de nieuwe formule voor ons succes.

Bouwen en Wonen

Met een regionale woonvisie bepalen we een gezamenlijke ontwikkelrichting voor woningbouw en woonkwaliteiten, waarin we de balans zoeken voor het totaalgebied in kwantiteit en kwaliteit. Regionale afstemming en kennisuitwisseling is hierbij nodig om de bouwproductie te versnellen. Daarnaast voeren we een gezamenlijke lobby voor de aanpassing van het provinciaal woningbouwbeleid en voor nieuwe Rijksmiddelen om 25.000 extra woningen te kunnen realiseren in de regio.

Werken en Economie

Promotie en acquisitie van de Drechtsteden is regionaal belegd bij Deal Drecht Cities. Zowel nationaal als internationaal wordt de regio geprofileerd als een aantrekkelijk gebied voor nieuwe investeerders en ondernemers. Daarnaast vindt regionale afstemming plaats over de ruimtelijke programmering in de regio ten aanzien van kantorenaanbod en bedrijventerreinen. Een bedrijf moet zich kunnen verplaatsen en uitbreiden in de regio, afhankelijk van hoe het zich ontwikkelt. We willen voorkomen dat bedrijven wegtrekken uit onze regio!

Met de ontwikkeling van onze economische agenda op Human Capital en Innovatie, sturen we vanuit de regio in het netwerk van regionale en bovenregionale triple helix-organisaties, zoals de Economic Board Zuid-Holland (EBZ), Economic Development Board Drechtsteden (EDB) en InnovationQuarter (IQ).

Tot slot beschikt de Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden (ROM-D) als één van de weinige regio's in Nederland over een vehikel om, met inbreng van het risicodragend kapitaal, uitvoering te geven aan complexe revitaliserings- en verplaatsingsoperaties van bedrijven. Om zo ruimte vrij te spelen voor nieuwe bedrijven en de groei van bestaande bedrijven.

Bereikbaarheid en Mobiliteit

Met het uitbreiden van de regio met 25.000 woningen en 30.000 arbeidsplaatsen wil de regio inzetten op het aantrekken van extra inwoners en het vergroten van de lokale economie. Een voorwaarde voor het bereiken van deze doelstellingen is een goede bereikbaarheid van de regio. Om dit op een integrale manier en op regionale schaal aan te pakken, is de Regionale Gebiedsagenda opgesteld. De vraag naar woon- en werklocaties beïnvloedt elkaar, maar heeft ook een belangrijke weerslag op het onderliggend wegennet en de vervoersstromen in de regio.

Met het uitvoeren van de regionale Gebiedsagenda zorgen de zeven gemeenten in de Drechtsteden dat de regio ook in 2030 goed bereikbaar blijft. Hierbij focussen we ons zowel op het vervoer over de weg, het spoor als het water. Daarbij zetten we niet alleen in op de bereikbaarheid, maar ook op het verduurzamen van vervoer. Ook hier voeren we regionaal de lobby voor het verkrijgen van extra Rijksmiddelen die voor versnelling kunnen zorgen. De verbreding van de A15 tussen Papendrecht-Sliedrecht is bijvoorbeeld niet alleen gunstig voor de betreffende gemeenten, maar voor de bereikbaarheid van de hele regio!

Papendrecht-Sliedrecht:
Snelweg A15

Energietransitie

In het Nederlandse Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt om onze CO₂-uitstoot sterk terug te brengen. In de Drechtsteden werken we toe naar een duurzaam systeem voor het gebruiken en opwekken van elektriciteit en het verwarmen van onze gebouwde omgeving. We doen dit, omdat ons huidige systeem veel CO₂ uitstoot en daarmee bijdraagt aan de opwarming van de aarde, met veel negatieve gevolgen voor het klimaat.

Het is een immense en urgente opgave waar we de komende jaren de schouders onder zetten, zodat we een leefbare aarde kunnen doorgeven aan de generaties na ons. In de Drechtsteden streven we nadrukkelijk naar een rechtvaardige energietransitie, waar de lusten en lasten eerlijk worden verdeeld en waarin niemand achter blijft. De balans met onze regionale en lokale economie, leefbaarheid en kwaliteit van landschap en natuur staat hierbij voorop.

Helaas zijn de randvoorwaarden voor de energietransitie nog onvoldoende op orde. Dit komt doordat relevante wetgeving nog in ontwikkeling is, ambtelijke capaciteit binnen gemeenten te schaars is én de kosten nog te hoog zijn. We voeren via verschillende kanalen lobby om dit blijvend onder de aandacht te brengen van het Rijk.

Wat heeft de Groeiagenda 2030 opgeleverd, regionaal en lokaal?

Als regio plukken we de eerste vruchten van de vernieuwde samenwerking en onze regionale Groeiagenda 2030. Met de toekenning van de Regio Deal Drechtsteden-Gorinchem, hebben we 22,5 miljoen euro aan Rijksmiddelen ontvangen voor ons gebied. Dit is een belangrijke impuls voor de verwezenlijking van onze ambities in de Groeiagenda 2030. Dit bedrag wordt dan ook geïnvesteerd in verschillende lokale projecten, zoals het Waterbusplein in Hendrik-Ido-Ambacht en de ontwikkelingen op het Nedstaal-terrein in Alblasserdam. Naast de Regio Deal, hebben we van het Rijk 8,1 miljoen euro ontvangen voor de Spoorzone Dordrecht-Zwijndrecht (woningbouwimpuls) en een stimuleringssubsidie van 23 miljoen voor aardgasvrije huurwoningen.

Regionale uitvoering van lobby, communicatie en marketingstrategie blijft belangrijk in de profilering van onze regio, waarbij de kracht van centrumstad Dordrecht wordt benut voor meer slagkracht. Public Affairs Drechtsteden ondersteunt de Groeiagenda-opgaven bij knelpunten in landelijk en provinciaal beleid. Hierbij valt te denken aan de discussie rondom de rode contouren van het provinciaal woningbouwbeleid en de scheiding tussen stedelijk en landelijk gebied. Verdichting langs HOV (MerwedeLingelijn) biedt kansen voor woningbouw in Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam. De gesprekken daarover worden op regionaal niveau gevoerd met de provincie Zuid-Holland. Daarnaast worden nieuwe financiële geldstromen aangejaagd die bijdragen aan versnelling.

“Regionale lobby's openen deuren bij andere overheden. Strategische positioneringsvraagstukken, bijna altijd over onderwerpen die niet stoppen bij de gemeentegrens, maken dat je als gemeente en in dit geval als regio positie en standpunt moet bepalen in een complexe omgeving. De centrumrol van Dordrecht wordt erkend in de regio. Dordrecht moet vanuit deze centrumrol zijn bestuurlijke netwerk en schakelkracht inzetten richting andere overheden, ten faveure van Dordrecht en de regio” (Deetman, 2018).

Sliedrecht
Bron: Devaca

Oceanco

Hardinxveld-Giessendam
Bron: She fotografie

Hendrik-Ido-Ambacht:
Oude Waterbusplein

An aerial photograph of Dordrecht, Netherlands, showing a dense urban area with a mix of residential and commercial buildings. In the foreground, a large white steel truss bridge spans across a canal. The sky is clear and blue. The text is overlaid on a white, curved shape on the right side of the image.

Waarom is continuïteit van de Groeiagenda zo belangrijk?

Er is genoeg om trots op te zijn in de regio, maar er zijn ook forse opgaven. Bijna nergens in Nederland is de financiële en economische crisis harder aangekomen dan in onze regio. Grote fabrieken zijn gesloten (o.a. Lips en Nedstaal) of hebben te maken gehad met grote ontslagrondes (o.a. Royal IHC en Heerema Fabrication Group). Door regionaal op te trekken en met de inzet van de EDB, heeft jachtenbouwer Oceanco uit Alblasserdam de werf gekocht van offshorebedrijf Heerema in Zwijndrecht. Hiermee is de werkgelegenheid gegroeid, tot meer dan voor de sluiting van de werf!

Met de uitbreiding van het hbo-onderwijs en onze Innovatie- en Human Capital agenda zetten we samen met bedrijven in op een goede aansluiting van onze beroepsbevolking op de werkgeversvraag. Dit zijn regionale vraagstukken die je alleen samen kunt oppakken. Ook bedrijven zien dit niet als een lokale, maar regionale aangelegenheid.

De bundeling van de onderwijsvraag heeft uiteindelijk geleid tot de opening van Dordrecht Academy. Hiermee halen we hoger onderwijs terug naar ons gebied. Dit draagt bij aan de herontwikkeling van Nedstaal en verplaatsing van het Dordtse bedrijf Peute. Door aandacht te hebben voor de vraagstukken die bij bedrijven spelen, zorgen we voor behoud van werkgelegenheid, verduurzaming en filevermindering (vrachtwagens van de weg, bedrijven aan het water). Dit is alleen te realiseren, wanneer je als regio vanuit het perspectief van economische groei/structuurversterking met elkaar optrekt.

Met de Groeiagenda 2030 ambiëren we een versterking van onze sociaaleconomische positie van de hele regio, ook al worden projecten niet altijd in de eigen gemeente uitgevoerd. De Spoorzone levert niet alleen woningen op voor de inwoners van Dordrecht en Zwijndrecht, maar voor de hele regio en zelfs daarbuiten. Door verruiming van onze (duurzame) woningvoorraad en werklocaties, stimuleren we bovenregionale groei, maar zorgen we ook voor een verbetering van de leefomgeving en voorzieningen voor onze huidige en nieuwe inwoners. De regio wordt nog aantrekkelijker om te komen wonen en werken door een verbeterde bereikbaarheid over weg, water en spoor.

Met een gezamenlijke financiële investering in de Groeiagenda, hebben we inmiddels tientallen miljoenen aan Rijksgeld binnengehaald voor de ontwikkeling van ons gebied. Dankzij cofinanciering zijn goede gesprekken ontstaan met partners en is er veel beweging in de regio. Ook de komende periode zetten we regionaal in op het verkrijgen van extra middelen om onze ambities versneld te realiseren, zoals de Woningbouwimpuls en het Nationaal Groeifonds van het Rijk, maar ook Europese subsidies!

Zwijndrecht, Unimills-kade

www.drechtsteden.nl

